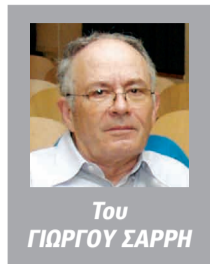


# Ελληνικές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις που ποτέ δεν έχουν ελεγχθεί

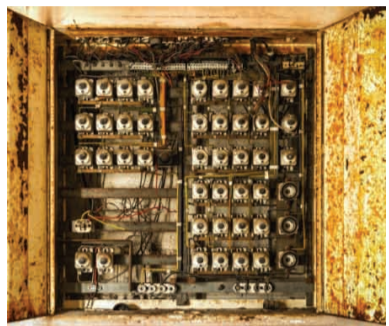


Του  
**ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΑΡΡΙΣ**

Ο τίτλος του άρθρου διαβάζεται, ακούγεται λίγο παράξενα και όμως έτσι είναι. Στην Ελλάδα υπάρχουν, λειτουργούν, ρευματοδοτούνται, χιλιάδες ηλεκτρικές εγκαταστάσεις που από τότε που κατασκευάστηκαν και συνδέθηκαν στο δημόσιο δίκτυο διανομής (τότε της ΔΕΗ, τώρα του ΔΕΔΔΗΕ) δεν έχουν ελεγχθεί ποτέ για το πόσο είναι πραγματικά ασφαλείς για αυτούς που τις χρησιμοποιούν. Και το από

τότε, μπορεί να σημαίνει περισσότερα και από 50 χρόνια!

Βέβαια κάποιος εδώ μπορεί να αναρωτηθεί: Είναι πραγματικά όλες αυτές οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις επικίνδυνες; Η σίγουρη απάντηση μπορεί να δοθεί μόνο μετά από έναν περιεκτικό ηλεκτρολογικό έλεγχο ή δυστυχώς μετά από ένα ατύχημα ή δυστύχημα που προέκυψε εκεί και οφείλεται σε ηλεκτρικά αίτια, οπότε θα πρέπει αναγκαστικά να ελεγχθούν. Ετσι



έχουμε φτάσει να έχουμε στην Ελλάδα μερικές δεκάδες ηλεκτροπληξίες και αρκετές εκατοντάδες πυρκαγιές από ηλεκτρικά αίτια κάθε χρόνο και όμως κανείς δεν φαίνεται να ανησυχεί ιδιαίτερα για αυτά. Στο ευρύ κοινό και στα ΜΜΕ μας όλα αυτά θεωρούνται φυσικά φαινόμενα. Είναι

κρίμα, σήμερα το 2019, ενώ ο ελληνικός ηλεκτρολογικός κλάδος διαθέτει μέσα και τεχνογνωσία, να μην γίνεται προσπάθεια μείωσης αυτών των δυσάρεστων καταστάσεων.

Ένα από τα βασικά μέσα πρόληψής τους είναι ο περιεκτικός ηλεκτρολογικός έλεγχος. Αν και για τις υποχρεώσεις ελέγχου των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων υπάρχουν εδώ και χρόνια σαφείς και ξεκάθαρα νομοθετημένες απαιτήσεις, που απλά δεν τηρούνται. Το γιατί δεν τηρούνται οι απαιτήσεις αυτές, είναι ένα μεγάλο θέμα που θα γίνει προσπάθεια προσέγγισης του στη συνέχεια.

## Οι νομοθετημένοι έλεγχοι για τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις

Σύντομη ιστορική αναδρομή: Οι έλεγχοι των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων από ηλεκτρολόγους έχοντας το νομοθετημένο δικαίωμα ελέγχου έγιναν νομοθετικά υποχρεωτικοί από το 1965.

Το 2004 επίσης νομοθετικά, έγινε ξεκάθαρος ένας βασικός διαχωρισμός: Αρχικός έλεγχος και επανέλεγχος ηλεκτρικής εγκατάστασης.

Μια γρήγορη περιγραφή για το τι σημαίνει αρχικός έλεγχος ηλεκτρικής εγκατάστασης: Κάθε ηλεκτρική εγκατάσταση πρέπει να ελέγχεται μετά την αποπεράτωση της ή μετά από κάθε σοβαρή τροποποίησή της και πριν παραδοθεί σε λειτουργία στους χρήστες της, έτσι ώστε να εξακριβώνεται, στο

μέτρο του δυνατού, ότι είναι ασφαλής. Ο έλεγχος αυτός πρέπει να γίνεται από το νόμιμο ηλεκτρολόγο που κατασκευάζει ή τροποποιεί την ηλεκτρική

εγκατάσταση. Το αποτέλεσμα του ελέγχου αυτού πρέπει να είναι η δήλωση προς τους χρήστες και προς το Κράτος ότι η εγκατάσταση είναι ασφαλής και νομότυπη και να περιγράφεται στην Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη (ΥΔΕ).

Μια γρήγορη περιγραφή για το τι σημαίνουν επανέλεγχος ηλεκτρικής εγκατάστασης: Μέσω των επανελέγχων πρέπει να διαπιστώνεται εάν η κατάσταση της ηλεκτρικής εγκατάστασης, παραμένει ασφαλής με βάση τις απαιτήσεις που ισχύουν όταν κατασκευάστηκε. Ακόμη, πρέπει να διαπιστώνεται εάν η εγκατάσταση πληροί νέες νομοθετημένες απαιτήσεις που πιθανόν να έχουν καθοριστεί. Παράλληλα θα πρέπει να ερευνώνται οι επιδράσεις από αλλαγές που έχουν γίνει στην εγκατάσταση έναντι της παλαιότερης χρήσης της. Το αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών πρέπει επίσης να είναι ότι η εγκατάσταση είναι ασφαλής και νομότυπη και βέβαια όλα αυτά να να περιγράφονται στην Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη (ΥΔΕ). Για τα χρονικά διαστήματα των επανελέγχων, οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις έχουν χωριστεί επίσης νομοθετικά σε 5 βασικές κατηγορίες:

- Για κατοικίες και παρόμοιους χώρους ο επανέλεγχός τους πρέπει

να γίνεται τουλάχιστον κάθε 14 χρόνια (άρα μπορεί να γίνεται και σε μικρότερα χρονικά διαστήματα).

- Για επαγγελματικούς χώρους χωρίς εύφλεκτα υλικά (π.χ. γραφεία, κάποιες βιοτεχνίες, καταστήματα κ.λπ.) τουλάχιστον κάθε 7 χρόνια.

- Για επαγγελματικούς χώρους με εύφλεκτα υλικά (π.χ. χαρτοπωλεία, αποθήκες ξυλείας, βιομηχανίες κ.λπ.) τουλάχιστον κάθε 2 χρόνια.

- Για εγκαταστάσεις σε χώρους ψυχαγωγίας και συνάθροισης κοινού (π.χ. σχολεία, θέατρα, ταβέρνες, εκκλησίες κ.λπ.) τουλάχιστον κάθε χρόνο.

- Για επαγγελματικές εγκαταστάσεις στο ύπαιθρο (π.χ. κάμπινγκ, ξενοδοχεία με πισίνες κ.λπ.) τουλάχιστον κάθε χρόνο και σε περίπτωση διακοπής της ηλεκτροδότησης πριν την επανασύνδεσή της.

Αν σε κάποια εγκατάσταση από τις κατηγορίες που αναφέρθηκαν προκύψει αλλαγή χρήσης (π.χ. κατοικία έγινε γραφείο ή αντίστροφα) επίσης απαιτείται επανέλεγχος και ΥΔΕ.

Επίσης αν κάποια από τις εγκαταστάσεις αυτές πληγεί από πλημμύρα, σεισμό ή συμβεί σε αυτήν ηλεκτροπληξία ή πυρκαγιά, επίσης απαιτείται επανέλεγχος και ΥΔΕ για να βεβαιωθεί ότι η εγκατάσταση είναι ασφαλής και μπορεί να ηλεκτροδοτείται.

Οι ΥΔΕ πρέπει να συντάσσονται από τους έχοντες νόμιμο δικαίωμα ηλεκτρολόγους, να παραδίδονται στους ιδιοκτήτες ή χρήστες των εγκαταστάσεων και από αυτούς να κατατίθενται στη ΔΕΗ παλαιότερα, στο ΔΕΔΔΗΕ νεότερα που διατηρεί το αρχείο τους. Στο αρχείο αυτό οι ΥΔΕ μένουν αποθηκευμένες και αναζητούνται συνήθως μόνο όταν προκύψει πρόβλημα στην εγκατάσταση: Ηλεκτροπληξία, πυρκαγιά ή καταγγελία για αμφιβολίες για την κατάσταση της εγκατάστασης.

## Γιατί πολλές ελληνικές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις δεν ελέγχονται

Όμως όπως αναφέρθηκε στην αρχή του άρθρου, σε πάρα πολλές ελληνικές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, αυτές οι νομοθετημένες απαιτήσεις για τους ελέγχους, άρα για την ασφαλή χρήση του ηλεκτρικού ρεύματος, δεν τηρούνται. Μερικές αιτίες θα περιγραφούν στη συνέχεια.



Μια σύντομη περιγραφή για το πώς εμφανίζεται κατάσταση για τους αρχικούς ελέγχους.

Επειδή χωρίς ΥΔΕ ηλεκτροδότηση εγκατάστασης δεν γίνεται, τυπικά φαίνεται να έχει γίνει ένας αρχικός έλεγχος για κάθε εγκατάσταση πριν από τη σύνδεσή της στο δίκτυο της ΔΕΗ παλαιότερα, του ΔΕΔΔΗΕ νεότερα.

Με βάση επίσης τις απαιτήσεις της νομοθεσίας που αναφέρθηκαν, σε κάθε περίπτωση σοβαρής τροποποίησης ηλεκτρικής εγκατάστασης θα πρέπει να ακολουθεί νέος αρχικός έλεγχός της και ΥΔΕ. Αυτό δεν τηρείται σχεδόν ποτέ και το αρμόδιο Υπουργείο δεν διευκρινίζει εδώ και χρόνια το τι σημαίνει σοβαρή τροποποίηση. Ετσι σε πολλές εγκαταστάσεις γίνονται σοβαρές τροποποιήσεις (π.χ. αλλαγή ηλεκτρικού πίνακα) χωρίς τεκμηριωμένο έλεγχο, με αποτέλεσμα να μην αντιστοιχούν πλέον στην περιγραφή της ΥΔΕ που έχει κατατεθεί.

Αλλά και η κατάσταση στους επανελέγχους δεν εμφανίζεται καλύτερη.

Έχει δημιουργηθεί από πολλές πλευρές και ιδιαίτερα από τα ΜΜΕ μια κακή εικόνα, μια λανθασμένη κουλτούρα, ότι ο επανέλεγχος μιας ηλεκτρικής εγκατάστασης είναι περιττός. Είναι ένα τσάμπα κόστος, ένα χαράτσι! Ετσι σχεδόν κανείς ιδιοκτήτης ή χρήστης εγκατάστασης δεν ζητά επανέλεγχό της εγκατάστασης του.

Βασικό πρόβλημα στο θέμα αυτό: Δεν υπάρχει ακόμα οργανωμένο σύστημα ενημέρωσης των ιδιοκτητών ή των χρηστών των εγκαταστάσεων για να τους ενημερώνει έγκαιρα ότι πρέπει να επανελέγξουν την ηλεκτρική τους εγκατάσταση. Η ΔΕΗ παλαιότερα και ο ΔΕΔΔΗΕ νεότερα, έχουν δηλώσει ξεκάθαρα στο αρμόδιο Υπουργείο ότι αδυνατούν να παρακολουθούν το αρχείο των ΥΔΕ (για περισσότερες από 6.000.000 παροχές σε όλη την Ελλάδα) ώστε να ενημερώνουν τους ιδιοκτήτες ή χρήστες των εγκαταστάσεων ότι η ΥΔΕ τους λήγει, άρα να φροντίσουν για επανέλεγχό της εγκατάστασής τους.

Αν και όταν ο ΔΕΔΔΗΕ για κάποια αιτία (π.χ. αλλαγή ονόματος καταναλωτή, αλλαγή προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας) ανοίξει το φάκελο μιας ηλεκτρικής εγκατάστασης και διαπιστώσει ότι η ΥΔΕ που περιέχει έχει λήξει, τότε ζητά επανέλεγχό της και νέα ΥΔΕ. Αν όμως περάσουν πολλά

χρόνια (π.χ. 20, 30, 40, 50) και δεν χρειαστεί να ανοίξει ο φάκελος αυτός, δεν θα ζητηθεί ποτέ από τον ιδιοκτήτη ή χρήστη της εγκατάστασης να κάνει επανέλεγχό της. Εκτός

και αν σε αυτήν γίνει ατύχημα ή δυστύχημα από ηλεκτρικά αίτια, αλλά τότε η απαίτηση για έλεγχο έχει έλθει πολύ αργά, ή αν η εγκατάσταση έχει πληγεί από πλημμύρα, σεισμό ή πυρκαγιά όπως το προηγούμενο καλοκαίρι στο Μάτι Αττικής.

Το αρμόδιο Υπουργείο έχει νομοθετήσει από το 2011 τη δημιουργία μητρώου (ηλεκτρονικού αρχείου) για όλες τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, έτσι ώστε οι ΥΔΕ να αρχειοθετούνται σε αυτό αντί στο ΔΕΔΔΗΕ. Από αυτό το μητρώο θα μπορούν να ενημερώνονται οι ιδιοκτήτες και χρήστες των εγκαταστάσεων για το πότε πρέπει να τις επανελέγξουν. Μέχρι σήμερα το μητρώο αυτό δεν έχει υλοποιηθεί.

Αλλά το μεγαλύτερο θέμα κατά την οπτική του γράφοντος είναι, το κατά πόσο ο οποίος δηλωμένος έλεγχος (αρχικός ή επανέλεγχος) έχει γίνει πραγματικά, το κατά πόσο ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση της εγκατάστασης η κάθε ΥΔΕ που βρίσκεται κατατεθειμένη ως τώρα στο αρχείο του ΔΕΔΔΗΕ. Ο βασικός λόγος είναι ότι το τεχνικό μέρος των ΥΔΕ δεν ελέγχεται κατά την κατάθεσή τους, αλλά ούτε και μετά έστω δειγματοληπτικά, ότι το περιεχόμενό τους ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Δυστυχώς υπήρχαν και υπάρχουν κάποιοι ηλεκτρολόγοι όλων των βαθμίδων που συντάσσουν ή υπογράφουν ΥΔΕ χωρίς να έχουν δει καθόλου την εγκατάσταση που περιγράφεται! Υπήρχαν και υπάρχουν βέβαια και ηλεκτρολόγοι όλων των βαθμίδων που κάνουν σωστούς αρχικούς ελέγχους και περιεκτικούς επανελέγχους, αλλά αυτοί μάλλον λιγοστεύουν. Για έναν απλό λόγο, το ότι ο πραγματικός έλεγχος κοστίζει περισσότερο από τον ελλιπή ή τον καθόλου έλεγχο.

Επίσης η παντελής έλλειψη κρατικού δειγματοληπτικού ελέγχου είτε των ΥΔΕ, είτε των εγκαταστάσεων είτε των ηλεκτρολόγων, λειτουργεί κατά των πραγματικών και συστηματικών ελέγχων. Με βάση την ισχύουσα ηλεκτρολογική Νομοθεσία, κρατικός έλεγχος ηλεκτρικής εγκατάστασης και της ΥΔΕ της, γίνεται αυτεπάγγελα μόνο σε περίπτωση δυστυχήματος από ηλεκτρικά αίτια ή κατά παραγγελία μετά από καταγγελία από ιδιοκτήτη της για επικινδυνότητα.

Ετσι φτάνουμε στο να υπάρχουν σήμερα πάρα πολλές εγκαταστάσεις στην Ελλάδα που ηλεκτροδοτήθηκαν και λειτουργούν χωρίς πραγματικό, ουσιαστικό ηλεκτρολογικό έλεγχο, με αμφίβολη ηλεκτρική ασφάλεια.

## Επιγραμματικά

Όπως αναφέρθηκε και στην αρχή αυτού του άρθρου, είναι κρίμα, σήμερα το 2019, ενώ ο ελληνικός ηλεκτρολογικός κλάδος διαθέτει πολλά μέσα και μεγάλη τεχνογνωσία, ενώ έχουμε ηλεκτρολογική Νομοθεσία, να έχουμε στην Ελλάδα θανάτους και πυρκαγιές από ηλεκτρικές εγκαταστάσεις από τις οποίες πάρα πολλές δεν έχουν ποτέ ελεγχθεί. Αυτή ήταν μια συνοπτική περιγραφή των προβλημάτων του μη ελέγχου ή του ελλιπούς ελέγχου των ελληνικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων. Είναι γενικότερα γνωστό ότι τέτοιας έκτασης προβλήματα δεν λύνονται χωρίς συλλογικές προσπάθειες.

Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να γίνονται συστηματικά, με συμμετοχή πολλών φορέων, με περισσότερη έμφαση στην ενημέρωση των ιδιοκτητών και των χρηστών των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων για την αξία και τα οφέλη των ελέγχων των εγκαταστάσεών τους. Ιδιαίτερες προσπάθειες πρέπει να γίνονται, από όλους τους εμπλεκόμενους ηλεκτρολόγους και τα σώματά τους, από το ΔΕΔΔΗΕ, από τις εταιρείες ηλεκτρολογικού υλικού, αλλά περισσότερη από τα ΜΜΕ, έτσι ώστε να αλλάξει αυτή η κακή εικόνα, η λανθασμένη κουλτούρα, ότι ο έλεγχος και ειδικά ο επανέλεγχος μιας ηλεκτρικής εγκατάστασης είναι περιττός.

Το Ελληνικό Ινστιτούτο Ανάπτυξης Χαλκού (Ε.Ι.Α.Χ.) συμμετέχει ενεργά σε αυτές τις προσπάθειες. Σε συνεργασία με το ΔΕΔΔΗΕ έχει δημιουργήσει πριν λίγα χρόνια ένα ενημερωτικό έντυπο με τίτλο: Ελέγξτε την ηλεκτρική εγκατάσταση του σπιτιού σας; Το έντυπο αυτό έχει διανεμηθεί σε μικρές ποσότητες από τα πρακτορεία του ΔΕΔΔΗΕ, από τα σώματά της ΠΟΣΕΗ, από τα καταστήματα της ΚΑΥΚΑΣ Α.Ε. και σε ενημερωτικές εκδηλώσεις για την ηλεκτρική ασφάλεια. Είναι ακόμα διαθέσιμο στο Ε.Ι.Α.Χ. (σε χαρτί) και ηλεκτρονικά στο site του, αλλά και στο site ΔΕΔΔΗΕ.

Το άρθρο αυτό είναι αφιερωμένο σε όλους όσους έχουν υποστεί τις συνέπειες μιας ηλεκτροπληξίας, ιδιαίτερα στις οικογένειές τους: [http://www.sarrisg.gr/n/index.php?Hlektroplixies\\_stin\\_Ellada](http://www.sarrisg.gr/n/index.php?Hlektroplixies_stin_Ellada)

Με συνέπεια και συνέχεια με συστηματικές προσπάθειες, θα μειωθούν τέτοια λυπηρά γεγονότα που τα περισσότερα από αυτά μπορεί να προέρχονται από μη έλεγχο ηλεκτρικής εγκατάστασης, από έλλειψη ενημέρωσης ή από κακή πληροφόρηση.

Αλλά το άρθρο είναι ιδιαίτερα αφιερωμένο και σε όσους ηλεκτρολόγους έχουν εμπλακεί σε αυτές τις δυσάρεστες καταστάσεις. Γιατί όλοι αυτοί ξέρουν, βιώνουν το τι σημαίνει η ενδέκατη Εντολή: Ου μπλέξεις...

Γιώργος Σαρρίσ  
Ηλεκτρολόγος μηχανικός Τ.Ε., Επιστημονικός σύμβουλος του Ε.Ι.Α.Χ.  
σε θέματα Ηλεκτρολογίας, Πιστοποιημένος εκπαιδευτής ΚΝΧ  
[www.sarrisg.gr](http://www.sarrisg.gr) info@sarrisg.gr



Ο "Εγκαταστάτης" κάθε μέρα κοντά σας μέσα από τη σελίδα του...

Συνεχής ενημέρωση για όλα τα θέματα που αφορούν τον Κλάδο,

αλλά και πλούσιο φωτογραφικό υλικό εκδηλώσεων για το αρχείο σας!



[www.facebook.com/egatastatis](http://www.facebook.com/egatastatis)